

bragte paa forskjellige Voster (4 i Embedsboliger, 4 i Raadhuse, 2 i Privatboliger), 3 i fugtige Kjældere, 2 i fugtige Stueetager og kun 2 tørt og godt, men ingenlunde brandsikkert i Embedsboligers Stue- og 1ste Sals Etage. Alle Arkiverne paa Voster maatte anses for tabte i Tilfælde af Ildbrand, særlig da Udgangen som oftest var meget vanskelig. Jevnlige var Taget uden Beklædning til Beskyttelse af Arkivalierne mod Regn og Sne. Til et af Loftlokalerne var Udgangen kun mulig ad en Luge i en Gavl, til hvilken der blev sat en løs Stige. Arkivalierne laa tæt op ad en Skorsten og lige op til en Høbeholdning. 3 Vostet selv var der Hul, hvorigennem Vanddampe fra Vastehuset neden under kunde stige op. De nævnte to fugtige Stuelokaler ere saa mørke, at Arkivalierne maa oplyses ved Lys.

De 6 Bispearkiver vare anbragte i Embedsboliger, i Stueetagen, tørt og godt, men med ringe Udbygning til Redning i Ildbrandstilfælde; et Arkiv var tillige delvis anbragt i et fugtigt Lokale i en Domkirke.

Af 23 Amts- og Opbevaringsforvaltere havde de 13 deres Arkiv anbragt paa Voster i private Boliger, tidt ikke engang i særlig aflukkede Rum; et Sted vare Protokollerne bragte over hele det aabne Loft, for at ikke Vagten af dem, ved at samles paa et Sted, skulde beklæde den svage Bygning; et andet Sted havde kun Udgang til Arkivet ved en Stige, som fattes til en Luge i Gavlen; paa et tredje laa Vostet over et Udhus og Arkivalierne vare udsatte for Regn og Sne. 8 Arkiver vare anbragte paa andre Steder i private Boliger, særlig i Stueetagen, og et af disse betegnedes som fugtigt. 1 Arkiv fandtes ved vedkommende Magistrats Velvilje anbragt paa et Raadstue-loft og 1 Arkiv under nogenlunde betryggende Forhold i et af Statens Palæer.

Herreds- og Birkarkiverne, ialt 59, fandtes som Regel i offentlige Bygninger, i særlige Tinghuse, eller, hvor Tingstedet findes i en Kjøbstad, paa dettes Raadhus. Hvor Arkivlokalet var paa 1ste Sal eller i Stuen, var det i Reglen tørt, men Muligheden for Redning i Ildbrandstilfælde var som oftest kun ringe. Var Lokalet paa Vostet, kunde en saadan Redning anses for aldeles umulig, navnlig paa Raadhuslofterne, hvis i Reglen meget gamle og indviklede Bjelkeværk paa en Gang vilde frembyde Hindringer for Redningsforsøg og et udmærket Fængstofs for Ilden, særlig naar Vostet tillige var Oplagsplads for Arrestforvarerens Ildbrændsel. At Arrestforvareren havde Bolig i Bygningens Stueetage eller Kjælder var det almindelige. Der modtoges tilfældig Oplysning om, at 3 Herreds-

arkiver vare brændte sammen med vedkommende Tinghus. — Af de ovennævnte Arkiver havde nu: 33 Plads i Tinghuse, deraf 8 paa Voster enten med eller uden særligt Afstykke, i sidste Tilfælde i Reglen indrettet ved Bræddestillerum. Paa 2 Voster vare Arkiverne opstillede umiddelbart op ad Arrestforvarerens Brænde-, Tørv- eller Lyngbeholdning. To af de nævnte Tinghuse vare Bindingsværksbygninger med Straatag; 4 af Arkiverne befunde sig desuden delvis paa Voster i private Boliger. Fire af Tinghuslokalerne i Bygningens Hovedetage betegnedes som fugtige. 20 Herredsarkiver fandtes i Kjøbstadens Raadhus, deraf 12 paa Voster og 1 i en fugtig Kjælder. 6 Herredsarkiver fandtes i private Boliger eller Embedsboliger med Straatag, deraf de 4 paa Voster, et Sted endog paa et aabent Loft ved Skorstenen.

By- og dermed forbundne Herreds- eller Birkarkiver — ialt 64 — fandtes i Reglen anbragte i Byernes Raadhuse, hvis Betydning som Lokale for Arkiver alt er nævnt. Af de 64 Arkiver fandtes de 27 helt eller delvis paa Raadhuslofter; 3 havde Plads i Raadhuskjældere og 32 fandtes i Raadhusenes Stueetage eller paa 1ste Sal. Et af de sidste tillige delvis i et privat Udhus ved Siden af Tørvbeholdningen. 2 Arkiver havde udelukkende Plads i privat Bolig. Af det anførte Antal vare kun 2 Arkiver opstillede i sikre Rum med Stengulv og Hvalvinger.

Provstearkiverne vare i Almindelighed anbragte i Provstens Studereværelse, nogle fandtes dog ogsaa hensat paa aabne Voster, af og til dog nedpakkede i gamle Kuffeter eller Kasser. Følgen af denne Opbevaringsmaade er, at Arkivet jevnlig ved Balance bliver liggende, hvor det er, enten af Vandare eller ifølge Aftale mellem den fratredende og den tiltrædende Provst.

Tilfynnet med Arkiverne var i Reglen, naar Arkivet fandtes i et Raad- eller Tinghus, overdraget Arrestforvareren, af og til tillige en Skriver paa vedkommende Embedes Kontor. Kun sjældnere havde Fuldmægtigen selv Tilfynnet eller vidste Bested med Arkivet. Havde Arkivet Plads i en Embedsbolig, var Tilfynnet — bortset fra Provstearkiverne — ligeledes gjerne betroet en Skriver, som engang havde sat sig ind i Opstillingen. Kun i ganske faa Tilfælde havde en eller anden pensioneret Lærer eller literær Dilettant frivillig paataget sig Ordningen af og Tilfynnet med Arkivet. — Selv om Arkivet ikke ligefrem henlaa paa det aabne Loft, kunde det ske, at Udgangen stod aaben for Alle, fordi Reglen til vedkommende Loftskammer var ophængt paa et Søm i den Døren nærmeste Bjælke i Taget. —

Det vil heraf fremgaa, i hvor høj Grad Arkivernes Bevarelse er overladt til Tilfældet.